

תשע חנויות מוכרות בשר נבילה ואחת מוכרת בשר שחומה, נתחלפו לו – חושש, ולנמצאת – הולכין אחר הרוב. תשע חנויות מוכרות בשר שחומה ואחת מוכרת בשר נבילה, נתחלפו לו – חושש, ולנמצאת – הולכין אחר הרוב. אמר רבי יוחנן: °הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא.

כט,ב.

רבי לעזר בירבי חגיי הוה מסמך לרבי מנא. חמא לחד ארמאי מקטע מן סוסייה

אור ל'שרים

נבילה, והבשר נבילה הוא, ואסור לאוכלו, ולנמצאת (ב"שרידי הירושלמי": 'ולנמצא'. ובנוסח הבבלי של מסכת שקלים: 'ובנמצא') – אם נמצאה חתיכת בשר ברחובה של העיר, – הולכין אחר הרוב – חתיכת הבשר מותרת באכילה, מפני שיש להניח שהחנות שממנה יצאה חתיכה זו היא אחת מן רוב חנויות העיר שמוכרות בשר שחומה (דבר שנעקר ממקומו הקבוע והגיע למקום אחר, ואין אנו יודעים האם הוא בא מן הרוב או מן המיעוט, אנו אומרים, שהולכים אחר הרוב, וכוודאי בא מן הרוב, ש"כל הפורש – מן הרוב הוא פורש". אבל דבר שלא נעקר ממקומו הקבוע, אין בו דין "רוב", אלא הריהו כמחצה על מחצה, ש"כל קבוע – כמחצה על מחצה", והרי זה ספק שקול. לכן, נתחלפו לו – חושש).

בתוספתא דמאי, ד,ט-י שנו: כל העיר מוכרים בשר שחומה ואחד מוכר בשר נבילה, ולקח ואינו יודע מאי זה מהם לקח – הרי זה אסור (מפני שכל קבוע – כמחצה על מחצה). אבל בלוקח מן השוק (שהשוק בעצמו מסתפק מרוב כשרים) – הולכים אחר הרוב.

הרישא של הברייתא בירושלמי אינה נמצאת בתוספתא, ואף הבבלי (מובא להלן) לא ידעה.

ובתוספתא **טהרות**, ו,א שנו: הנבילות ושחוטות בעיר – הולכים אחר הרוב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אפילו נבילה אחת נמכרת בעיר, כל הנמצא בעיר (כל הבשר שנמצא ברחוב) – הרי הוא של נבילה, מפני שהנבילות מצויות (מפני שמצוי הוא שלא ישמרו על הנבילות והן נאבדות).

וקובעים: **אמר רבי יוחנן** (גדול אמוראי ארץ ישראל בדור השני): **הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא** (מקום פתוח, רחבה (מקור המילה ביוונית)) – בשר שנמצא בידו של גוי – דינו כבשר שנמצא ברחובה של העיר, שהולכים אחר הרוב, ואם רוב חנויות העיר מוכרות בשר שחומה – הבשר הנמצא ביד גוי מותר באכילה.

ומספרים: **רבי לעזר בירבי חגיי** (אמוראי ארץ ישראל בדור החמישי) הוה **מסמך לרבי מנא** (השני, מגדולי אמוראי ארץ ישראל בדור החמישי) – היה סומך (תומך) את רבי מנא (בהליכתו בדרך. – כך היה מנהגם, שאנשים

השלישי) אמר **בשם רבי יוסי בן חנינה** (אמוראי ארץ ישראל בדור השני): **אם היו מחרוזות – איברים של בשר שנמצאו בגבולין חרוזים (מושחלים) על חוט, – מותרות – באכילה, ואין חוששים משום נבילה, מפני שאין אדם טורח לחרוז על חוט אלא איברים של בשר הראויים לאכילה אבל לא נבילות.**

בתוספתא שביעית, ה,ח שנו: נבילה אין מוכרים אותה מחרוזות מחרוזות, אבל מוכרים אותה איברים. **ושם שקלים**, ג,י שנו: בשר שנמצא בעזרה מחרוזות – מותר, שאין בשר הקדש מחרוזות (לא חששו לבשר קורבן במשנה (לעיל הלכה ג) אלא באיברים ובחתיכות, אבל מחרוזות – מותר, ואם משום נבילה, הרי מחרוזות מותרות אף בגבולין).

☆☆☆

מביאים ברייתא: **תשע חנויות מוכרות בשר נבילה ואחת מוכרת בשר שחומה** – עיר שבה רוב החנויות מוכרות בשר נבילה (בשר בהמה שנשחטה שלא כדין והיא אסורה באכילה כנבילה) ומיעוט החנויות מוכרות בשר שחומה (בשר בהמה שנשחטה כדין והיא מותרת באכילה), **נתחלפו לו** – אם קנה בשר מאחת החנויות, ונתחלפו לו החנויות, שאינו יודע מאיזו מהן קנה, – **חושש** – יש לו לחשוש שמא קנה מחנות שמוכרת בשר נבילה, והבשר נבילה הוא, ואסור לאוכלו, ולנמצאת – אם נמצאה חתיכת בשר ברחובה של העיר, – **הולכין אחר הרוב** – חתיכת הבשר אסורה באכילה, מפני שיש להניח שהחנות שממנה יצאה חתיכה זו היא אחת מן רוב חנויות העיר שמוכרות בשר נבילה (בנוסח הבבלי של מסכת שקלים אין משפט זה. ואינו גם ב"שרידי הירושלמי", וכנראה נשמט על ידי הדומות או שהוגה על פי הבבלי. הנוסח המקורי של הנוסח הירושלמי של מסכת שקלים נשתמר כנראה במסירה שלפנינו ובקטע גניזה (באחד האוספים)). **תשע חנויות מוכרות בשר שחומה ואחת מוכרת בשר נבילה** – עיר שבה רוב החנויות מוכרות בשר שחומה ומיעוט החנויות מוכרות בשר נבילה, **נתחלפו לו** – אם קנה בשר מאחת החנויות, ונתחלפו לו החנויות, שאינו יודע מאיזו מהן קנה, – **חושש** – יש לו לחשוש שמא קנה מחנות שמוכרת בשר